

РЕШЕНИЕ

№ 427

гр. Пловдив, 28.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, IX СЪСТАВ, в публично заседание на
шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Николинка Г. Цветкова

Членове: Фаня Т. Рабчева Калчишкова
Руска Ат. Андреева

при участието на секретаря Пенка В. Георгиева
като разглежда докладваното от Николинка Г. Цветкова Въззивно гражданско
дело № 20245300500142 по описа за 2024 година

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба вх. № 107269/24.11.2023г. на „ВИВУС.БГ“ ЕООД, ЕИК 202393458 чрез процесуалния представител юрисконсулт Д. Д. против решение № 4416 от 03.11.2023г., постановено по гр. д. № 17045 по описа за 2022г. на Пловдивски районен съд, с което се отхвърлят като неоснователни предявените от „Вивус.БГ“ ЕООД, ЕИК 202393458 против Б. Л. Ч., ЕГН *****, осъдителни иски за присъждане на сумите от: 300 лева – главница по договор за кредит № ***г.; 10, 10 лева – договорна лихва за периода 27.04.2022г. – 27.05.2022г., ведно със законната лихва върху главницата от подаване на исковата молба – 28.10.2022г. до окончателното погасяване.

С въззивната жалба решението се оспорва като неправилно, постановено в разрез с императивни материални и процесуални разпоредби. Изтъква се довод, че с влязло в сила решение на РС Пловдив е била обявена за нищожна клауза от процесния договор, поради което жалбоподателят счита, че е формирана СПН досежно съществуването на правоотношението, респ. че обжалваното решение е постановено в нарушение на чл. 297 от ГПК. Освен това първото постановено решение било служебно известно на съда, разгледал второто дело. Развиват се и доводи в подкрепа на поддържаното, че процесният договор е бил валидно сключен и е породил правни последици. Моли се за отмяна на оспорваното решение, вместо което да бъде постановено друго, с което исковите да бъдат уважени. Претендират се разноси за двете съдебни инстанции.

В срока по чл. 263 от ГПК не е постъпил отговор от въззиваемия.

Пловдивският окръжен съд след преценка на събраните по делото доказателства, допустимостта и основателността на жалбата, намира за установено следното:

Обжалваното решение е валидно и допустимо.

Жалбата е подадена в законния срок, от страна, имаща правен интерес да обжалва, поради което се явява процесуално допустима, а разгледана по същество е основателна.

Пред първоинстанционния съд е бил предявен иск по чл. 79, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 9, чл. 11, т. 7, т. 11 ЗПК във вр. с чл. 6 ЗПФУР, за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 300 лева – главница по договор за кредит № ***г., 10, 10 лева – договорна лихва за периода 27.04.2022г. – 27.05.2022г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба – 28.10.2022г. до окончателното погасяване.

Твърденията на ищеца са, че процесният договор е сключен между страните в съответствие с разпоредбите на ЗПК и ЗПФУР. На кредитополучателя била предоставена сума в размер на 300 лева за период от 30 дни, с падеж – 27.05.2022г. Върху главницата била начислена договорна лихва в размер на 10, 10 лева за периода 27.04.2022г. – 27.05.2022г., уговорена в размер на 40, 96 %, при ГПР 49, 6 % и такса „Бързо разглеждане“ в размер на 62, 28 лева. Тази такса се дължала само при изрично искане от страна на кредитополучателя и се начислявала съгласно Тарифа на кредитора, достъпна на сайта на дружеството. Още при кандидатстването за отпускане на кредит, ответникът бил запознат с общите условия по кредита и на същия бил предоставен Стандартен европейски формуляр. Твърди се, че кредитополучателят не е правил плащания по кредита, като за периода на забава от 27.05.2022г. до 28.10.2022г., била начислена и наказателна лихва в размер на 64, 68 лева.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът по предявените искове, не е подал писмен отговор.

Към исковата молба са приложени, възпроизведени на хартиен носител преписи, заверени от ищеца, на преддоговорна информация, договор за кредит № ***г., общи условия на договора за кредит и разписка за извършено плащане към ответника в размер на 300 лева, за усвояване по процесния кредит, чрез системата на EasyPay.

С обжалваното решение районният съд е обосновал, че твърденият договор е по реда на ЗПФУР, където е предвидена възможността за предоставяне на парични кредити от разстояние, като отношенията между страните в тази връзка, се уреждат електронно. Сключването на договора става не чрез подписването му от кредитополучателя, а посредством електронно изявление. За да установи възникването на облигационното правоотношение, съгласно чл. 18, ал. 1, т. 3 ЗПФУР, доставчикът е длъжен да докаже, че е получил съгласието на потребителя за сключване на договора. В настоящия случай с представения по делото договор, възпроизведен на хартиен носител, не се удостоверявало извършването от ответника на посоченото в исковата молба електронно изявление и потвърждение, за да се приеме, че е възникнало твърдяното валидно облигационно

правоотношение. Не били ангажирани доказателства от ищеца, въпреки указаната му доказателствена тежест, че ответникът е потвърдил електронно сключването на договора, както и получаването на останалите представени документи – ОУ и СЕФ. Поради това, при липса на доказване на основния елемент от ФС на претенциите, исковете са счестени за неоснователни и отхвърлени. Освен това е взето предвид, че не е установено и реалното предаване на сумата, тъй като представената разписка не съдържала подписи на потребителя, съотв. не доказвала реалното получаване на финансовия ресурс.

С оглед данните по делото и съобразявайки доводите на страните, настоящият състав намира въззивната жалба за основателна по следните съображения:

Договорът за кредит № ***Г. е сключен при условията на ЗПФУР. Съгласно чл. 6 от същия закон, договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние е всеки договор, сключен между доставчик и потребител като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от доставчика, при което от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват изключително средства за комуникация от разстояние – едно или повече. По см. на § 1 от ДР на ЗПФУР финансова услуга е всяка услуга по извършване на банкова дейност, кредитиране, застраховане, допълнително доброволно пенсионно осигуряване с лични вноски, инвестиционно посредничество, както и предоставяне на платежни услуги, а средство за комуникация от разстояние е всяко средство, което може да се използва за предоставяне на услуги от разстояние, без да е налице едновременно присъствие на доставчика и на потребителя. Процесният договор за потребителски кредит е именно за предоставяне на финансови услуги от разстояние, тъй като има за предмет отпускане на парични средства /кредитиране/ и е сключен като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от доставчика, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват изключително средства за комуникация от разстояние.

При договорите за предоставяне на финансови услуги от разстояние доставчикът е длъжен на докаже, че е получил съгласието на потребителя за сключване на договора /чл. 18, ал. 1, т. 3 от ЗПФУР/, като за доказването на електронните изявления чл. 18, ал. 2 от ЗПФУР препраща към Закона за електронния документ и електронния подпис.

Съгласно чл. 184, ал. 1 от ГПК електронния документ може да бъде представен възпроизведен на хартиен носител като препис, заверен от страната. При поискване страната е длъжна да представи документа на електронен носител.

В случая преддоговорната информация, общите условия, процесният договор за кредит и разписката за извършено плащане, са представени в заверени от страната преписи, възпроизведени на хартиен носител. Истинността на документите не е оспорена от ответната страна, не е поискано представянето им на електронен носител. Поради това преписът има значението на носител, обективиращ частни, подписани от страната документи и е годно доказателство за материализираните в тях изявления. Отделно от това, сключването на процесния договор се потвърждава и от приложения във въззивното производство препис от

решение № 959/06.03.2023г., постановено по гр. д. № 12409/2022г. по описа на РС Пловдив, служебно известно на състава на съда, постановил оспорваното решение.Първото решение е било постановено по предявен иск за признаване нищожност на клауза от процесния договор от Б. Л. Ч., ЕГН ***** против „Вивус.БГ“ ЕООД, ЕИК 202393458, където ищецът /въззивае в настоящето производство/, още в исковата си молба е твърдял сключването на процесния договор за кредит на 27.04.2022г. с предоставена сума от 300 лева.Поради това настоящият състав намира извода на районния съд, че не е доказано възникването на правоотношението, за неправилен и необоснован.Цитираната в решението практика на ПОС касае различни хипотези, при които основния спорен въпрос между страните е бил именно сключването на договор за потребителски кредит от разстояние, със съдържанието на представения с исковата молба писмен договор за кредит.По настоящето дело този въпрос, както се обоснова по-горе, не е спорен, респ. няма причина представените заверени преписи на възпроизведените на хартиен носител документи, вкл. на процесния договор, да не бъдат ценени.

С оглед данните по делото въззивният съд приема за установено също, че ответникът по насрещните искове, е получил сумата от 300 лева по процесния договор за потребителски кредит, с което е завършен фактическия състав на реалния договор за заем.

Преценявайки съдържанието на процесния договор обаче, въззивният съд намира, че същият не отговаря на императивното изискване на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, поради което същият е недействителен – арг. от чл. 22 от ЗПК.Съгласно цитираната императивна разпоредба договорът за потребителски кредит следва да съдържа годишния процент на разходите по кредита, както и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора.Процесният договор за кредит формално отговоря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, доколкото в същия е посочен годишния процент на разходите и общата сума, дължима от потребителя.Размерите на същите обаче, посочени в договора, не съответстват на действителните такива съобразно поетите от потребителя задължения.Съгласно разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит, а съгласно § 1, т. 1 от ДР на ЗПК „общ разход по кредита за потребителя“, са всички разходи по кредита, вкл. лихви, комисионни, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, вкл. разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит.В настоящия случай е била предвидена такса за бързо разглеждане, която касае действия по усвояване и управление на кредита, за които разпоредбата на чл. 10а, ал. 2 от ЗПК забранява събиране на такси и комисионни от кредитора.Същата цели неоснователно обогатяване на кредитора за сметка на длъжника /т. нар. скрита възнаградителна лихва/, без реално да е извършена конкретна услуга, като тази такса представлява и скрит разход по

договора за кредит, която привидно е уговорена като такса преди отпускането и усвояването на кредита и с нея се цели реално заобикаляне на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК и оскъпяване на кредита, поради което е нищожна.

Предвид гореизложеното по процесния договор се дължи връщане само на главницата, представляваща чистата стойност на кредита – арг. от 23 от ЗПК. Доколкото по делото не се твърди и не се установява ответникът да е извършвал вноски за погасяване на поетите задължения, искът за сумата от 300 лева се явява основателен. Поради това решението на районния съд в тази част като краен резултат е правилно и следва да бъде потвърдено. В останалата част досежно договорната лихва искът е неоснователен, а решението неправилно, поради което следва да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което този иск да бъде отхвърлен.

При този изход на делото следва да се осъди въззиваемия да заплати на въззивника /ищец пред районния съд/ направените разноски за ДТ – в размер на 50 лева за уважения иск за първоинстанционното производство, съотв. в размер на 25 лева за въззивното, както и претендираното юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство, в размер на 400 лева /за въззивното производство юрисконсултско възнаграждение не е претендирано/.

Предвид гореизложеното Пловдивският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 4416 от 03.11.2023г., постановено по гр. дело № 17045 по описа за 2022г. на Районен съд Пловдив, XXI гр. с., в частта, с която е отхвърлен иска на „Вивус.БГ“ ЕООД, ЕИК 202393458 против Б. Л. Ч., ЕГН *****, за присъждане на сумата от 300 лева – главница по договор за кредит № ***г., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на исковата молба – 28.10.2022г. до окончателното погасяване, вместо което ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Б. Л. Ч., ЕГН *****, да заплати на „Вивус.БГ“ ЕООД, ЕИК 202393458, чистата стойност от 300 лв. /триста лева/, представляваща главница по договор за кредит № ***г., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на исковата молба – 28.10.2022г. до окончателното погасяване.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата част.

ОСЪЖДА Б. Л. Ч., ЕГН *****, да заплати на „Вивус.БГ“ ЕООД, ЕИК 202393458, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Лозенец“, ул. „Димитър Хаджикоцев“ № 52-54, представлявано от управителя З. С. Р., сумата от 450 лева – разноски за първоинстанционното производство и сумата от 25 лева – разноски за въззивното производство.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____